

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στην πρόταση νόμου «περί τροποποίησης και συμπλήρωσης των διατάξεων του Νόμου 3239/1955.

Προς την Βουλήν των Ελλήνων

Βασική αρχή πάνω στην οποία επιβάλλεται να είναι δεμελιωμένη ή νομοθεσία για τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας είναι αυτή που προσδιορίζει τάν στόχο τους την προστασία των συμφερόντων των εργαζομένων και τη μεγαλύτερη δυνατή βελτίωση των όρων και των συνθηκών εργασίας. Με βάση αυτήν την αρχή, οι διατάξεις του Ν. 3239/1955 έχουν ανάγκη από ριζική τροποποίηση και συμπλήρωση.

Όπως έχουν σήμερα οι διατάξεις του Ν. 3239/55 είναι ανεπαρκείς, αντισυμβατικές και αντίθετες προς την υπ' αριθ. 98 Διεθνή σύμβαση.

Όχι μόνον δέν εξασφαλίζουν την ελευθερία των διαπραγματεύσεων ανάμεσα στις ενδιαφερόμενες τάξεις (εργαζόμενους—εργοδότες), αλλά απεναντίας καταλύουν κάθε ίσχυος ανεξαρτησίας του συνδικαλιστικού κινήματος απέναντι στο Κράτος και παρέχουν τη δυνατότητα στην Κυβέρνηση να επεμβαίνει υπέρ της εργοδοσίας και να επιβάλλει την πολιτική της διατίμησης στους μισθούς και τα ημερομισθία.

Με την υποχρεωτική παραπομπή της διαφοράς στην διαιτησία, αναστέλλονται στην κρίσιμη φάση τους οι άμεσες κινητοποιήσεις των εργαζομένων, καταργείται το Συνταγματικά διασφαλιζόμενο δικαίωμα της άπεργίας, αποκλείεται ο διάλογος ανάμεσα στις ενδιαφερόμενες τάξεις, και παρεμβάλλονται εμπόδια στις συνδικαλιστικές οργανώσεις των εργαζομένων να καθορίζουν οποιαδήποτε συνδικαλιστική πολιτική και να αγωνιστούν για την εφαρμογή της.

Στην Έκθεση των έμπειρογνωμόνων του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, γνωστή ως «Έκθεση Μπλανσάρ» αναφέρεται: «Η υποχρεωτική διαιτησία σημαίνει την επιδίωξη ενός συνδικαλισμού, χωρίς πραγματική ανεξαρτησία απέναντι στο Κράτος και την παρεμπόδιση κάθε πραγματικής κοινωνικής πρόοδου».

Η σύνθεση των Διαιτητικών Δικαστηρίων (Πρωτοβαθμίου και Δευτεροβαθμίου) και το δικαίωμα της άνακομπής που έχει ο Υπουργός Εργασίας, παρέχουν τη δυνατότητα στην Κυβέρνηση να διατιμά την άμοιβή της εργασίας, εφαρμόζοντας έτσι την μονομερή σε βάρος των εργαζομένων πολιτική της λιτότητας, και αποστερεί από τους εργαζόμενους το δικαίωμα να διαπραγματεύονται ελεύθερα και χωρίς την κρατική παρέμβαση τις εργασιακές σχέσεις.

Η περιοριστική έρμηνεία που έχει δοθεί στα δυνατά αντικείμενα των συλλογικών διαφορών (αόροι, συνθήκες και άμοιβή της εργασίας), άρ. 1 παρ. 2 του Ν. 3239/55) μαζί με ένα πλέγμα άλλων νομοθετημάτων στερεί τη δυνατότητα στους εργαζόμενους να διαπραγματευθούν μια σειρά από αίτήματα που άμεσα συνδέονται με τη βελτίωση των όρων και συνθηκών εργασίας (όπως λ.χ. ασφαλιστικά θέματα, μέτρα υγιεινής, εργατικά άτυγμάτα, επαγγελματικές άσθένειες, κανονισμοί εργασίας, αυτόματη τιμαριθμική άναπροσαρμογή μισθών και ημερομισθίων, συμμετοχή των εργαζομένων στον προγραμματισμό και τον έλεγχο της παραγωγικής διαδικασίας, την ίδρυση ιδρυμάτων κοινωνικής πολιτικής μέσα στην επιχείρηση και τη συμμετοχή των εργαζομένων στη διοίκησή τους, εκπαιδευτικές άδειες και προγράμματα, διευκόλυνση για την ελεύθερη άσκηση του συνδικαλιστικού δικαιώματος στο χώρο της επιχείρησης κλπ.).

Η έλλειψη νομικής δυνατότητας να υπογράφουν άπ' ευθείας οι εργαζόμενοι συλλογικές συμβάσεις εργασίας με τον εργοδότη, χωρίς την παρέμβαση της εργοδοτικής άρχής,

της, έμποδίζει τους εργαζόμενους ν' επιτύχουν εύνοϊκότερους όρους σε περιπτώσεις που υπάρχουν περιθώρια.

Για να εξασφαλισθεί η ελευθερία των διαπραγματεύσεων ανάμεσα στις ενδιαφερόμενες τάξεις (εργαζόμενους—εργοδότες) και για να αποκτήσουν οι συνδικαλιστικές οργανώσεις την ανεξαρτησία τους και την αυτόνομη δράση τους απέναντι στο Κράτος, επιβάλλεται η ριζική άναπόρρωση των διατάξεων του Νόμου 3239/1955 και συγκεκριμένα επιβάλλεται όπως:

1. Καταργηθεί η υποχρεωτική Διαιτησία και καθιερωθεί ο θεσμός της προαιρετικής, σύμφωνα με τή ισχύοντα στις ανεπτυγμένες χώρες της Δύσης.

2. Καταργηθεί το δικαίωμα του Υπουργού Εργασίας της άνακομπής και της παράτασης της ισχύος των Συλλογικών Συμβάσεων και Διαιτητικών άποφάσεων.

3. Η προσφυγή στη Διαιτησία να γίνεται άπειτα άπό κοινή συμφωνία των ενδιαφερομένων μερών (εργατών—εργοδοτών) και καταργηθεί ρητά το δικαίωμα του Υπουργού Εργασίας να παραπέμπει στη Διαιτησία οποιαδήποτε διαφορά.

4. Να καταργηθεί το δικαίωμα της παρέμβασης ή προσεπίκλησης των γενικότερων εργατικών και εργοδοτικών οργανώσεων στις συλλογικές διαπραγματεύσεις και στη Διαιτησία.

5. Να καταργηθεί η διάταξη του άρθρου 18 η οποία άπαγορεύει τις άγωνιστικές κινητοποιήσεις των εργαζομένων σε περίπτωση παραπομπής της διαφοράς στη διαιτησία.

6. Η σύνθεση των Διαιτητικών Δικαστηρίων (Πρωτοβαθμίου και Δευτεροβαθμίου) να περιέχει ίσο άριθμό εκπροσώπων εργαζομένων και εργοδοτών που θα όρίζονται άπό τους ενδιαφερομένους αποκλεισμένων ρητά των κρατικών υπαλλήλων με πρόεδρο πρόσωπο κοινής έμπιστοσύνης που να έχει τή άπαραίτητα έπιστημονικά έφάρδια και να παρέχει τή έχέγγια μιας άμερολήπτου κρίσεως.

7. Η χρονική διάρκεια της ισχύος της Σ.Σ.Ε. ή της Διαιτητικής άπόφασης δέν μπορεί να είναι μεγαλύτερη άπό ένα (1) χρόνο. Οι εργαζόμενοι να έχουν τή δικαίωμα της καταγγελίας και μέσα στο χρόνο έφ' όσον δέν περιλαμβάνεται ο όρος της τιμαριθμικής άναπροσαρμογής.

8. Να διευρυνθεί τή αντικείμενο των συλλογικών συμβάσεων και Διαιτητικών άποφάσεων.

9. Να καθορισθούν αντικειμενικά κριτήρια τή οποία υποχρεωτικά πρέπει να λάβουν υπ' όψη τους τή Διαιτητικά Δικαστήρια προκειμένου να εκδώσουν τις άποφάσεις τους (άνοδος του τιμαριθμού, άκαθόριστα έσοδα της εργοδοσίας, αύξηση του έθνικού εισοδήματος, αύξηση της παραγωγικότητας, συνθήκες εργασίας κλπ.).

10. Να όρισθεί ρητά ότι σε συλλογικές διαπραγματεύσεις και στη διαιτησία μπορούν να προβαίνουν συνδικαλιστικές οργανώσεις:

α) Η Γενική Συνουσοπνδία Εργατών Ελλάδος, όταν τή υπό διαπραγματεύση θέματα άφορούν στο σύνολο των εργαζομένων σε όλη τή χώρα.

β) Οι Όμοσπονδίες και Πανελλήνιες Ένώσεις, όταν τή υπό διαπραγματεύση θέματα αναφέρονται στους εργαζόμενους ενός διομηχανικού κλάδου.

γ) Εργοστασιακά ή επιχειρησιακά σωματεία όταν πρόκειται για τή ειδικά προβλήματα ενός εργοστασίου ή μιας επιχείρησης.

δ) Κλαδικά σωματεία όταν πρόκειται για τή ζητήματα ενός κλάδου.

Σε κάθε περίπτωση οι εύνοϊκότεροι για τους εργαζόμενους όροι της συλλογικής σύμβασης είναι οι επικρατέστεροι.

Άθήνα 2.10.1979

Ο προτείνων βουλευτής
ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΥΡΚΟΣ